

REDRESS

Ending torture, seeking justice for survivors

ЛИПЕНЬ 2026

JUST REPARATION

У зміцненні спільноти
практики щодо компенсацій
шляхом обміну актуальними
подіями в цій сфері

Just Reparation — це регулярний огляд новин про відшкодування, який підбирає юридична команда REDRESS.

Це видання висвітлює важливі досягнення у сфері репарацій, зокрема знакове рішення Суду справедливості Економічного співтовариства держав Західної Африки (ЕКОВАС), яке присуджує репарації постраждалим від дитячих шлюбів; заклик механізмів ООН з прав людини до комплексних репарацій для жінок і дівчат, які зазнали тортур та інших форм гендерного насильства; прогрес у впровадженні репараційних програм Трастового Фонду для потерпілих при Міжнародному кримінальному суді у справі *Ахмада Аль Факі Аль Махді* ; та слухання в Міжамериканському суді з прав людини у справі *Ель-Хункіто різанина проти Венесуели*.

У цьому випуску також представлені думки Жанни д'Арк Катунгу Ндондо, юристки організації Women's Solidarity for Peace and Integral Development (SOFEPADI), яка ділиться своїм досвідом керівництва тимчасовою програмою допомоги жінкам, які постраждали від збройного конфлікту в Демократичній Республіці Конго.

Якщо ви бажаєте написати коротку статтю для розділу *Community Corner*, або якщо ваша організація проводить захід, яким ви хотіли б поділитися з нашими читачами або в наших соціальних мережах, будь ласка, зв'яжіться з нашим юридичним офіцером Алехандро за alejandro@redress.org.

надайте нам відгук

ВАЖЛИВІ НОВИНИ

РЕСПУБЛІКА СЬЄРРА-ЛЕОНА

Суд ECOWAS присудив репарацію для постраждалих у дитячому шлюбі

25 червня 2026 року Суд ЕКОВАС виніс [знакове рішення](#) проти Сьєрра-Леоне щодо дитячих шлюбів. Справа, представлена Інститутом прав людини та розвитку в Африці (IHRDA), була подана як індивідуальна скарга та як *actio popularis*, що служить ширшим суспільним інтересам. Суд прийняв юрисдикцію щодо суспільного інтересу у заяві, визнаючи широкий вплив дитячих шлюбів на дівчат у Сьєрра-Леоне. Справа стосувалася дівчини, яка вийшла заміж у віці 11 років і згодом зазнала додаткових серйозних порушень прав людини. Заявники стверджували, що держава не змогла запобігти дитячим шлюбам і захистити жертву, обставини якої зрештою призвели до її засудження та приблизно чотирьох років ув'язнення після смерті дитини її співдружини.

Суд розглянув зобов'язання Сьєрра-Леоне за міжнародним і регіональним правом з прав людини. Визнаючи існування внутрішнього законодавства щодо захисту дівчат і жінок, Суд наголосив, що Держави повинні робити більше, ніж просто приймати закони. Вони повинні забезпечити ефективне впровадження та забезпечити реальний захист дівчат, які перебувають у зоні ризику. Суд встановив, що Сьєрра-Леоне не виконала ці зобов'язання. Суд також дійшов висновку, що держава порушила свій обов'язок розслідувати, переслідувати та карати винних у дитячому шлюбі. Підтвердивши, що дитячі шлюби є шкідливою та дискримінаційною практикою, Суд встановив порушення прав на рівність і недискримінацію.

Як репарації суд призначив як індивідуальні, так і колективні заходи, включно з компенсацією у розмірі 10 000 доларів США, психологічним консультуванням, реабілітаційними послугами, а також розслідуванням і переслідуванням винних.

Також було доручено Сьєрра-Леоне впровадити структурні заходи, спрямовані на запобігання майбутнім порушенням, включаючи юридичні реформи, посилення механізмів впровадження та кампанії з підвищення обізнаності громадськості.

Photo by: CC BY-SA 2.0

ГЛОБАЛЬНИЙ

ООН закликає до гендерно-чутливих репарацій і компенсації для жінок і дівчат, які пережили тортури

26 червня 2026 року, з нагоди Міжнародного дня підтримки жертв катувань, кілька механізмів ООН проти тортур, зокрема Спеціальний доповідач з питань катувань, Комітет проти тортур та Підкомітет з питань запобігання катуванням, опублікували спільну заяву, в якій підкреслили підвищений ризик катувань і жорстокого поводження, з якими стикаються жінки та дівчата, позбавлені свободи. У заяві наголошувалося, що дискримінація та гендерна нерівність підвищують вразливість жінок і дівчат до тортур, сексуального насильства та інших порушень прав людини у місцях ув'язнення. Було зазначено, що системи тримання під вартою часто побудовані за моделями, орієнтованими на чоловіка, і часто не відповідають специфічним потребам жінок і дівчат, а також ЛГБТКІ+ осіб, корінних жінок і жінок з інвалідністю.

За словами експертів ООН, ризики сексуального та гендерного насильства можуть виникати на кожному етапі затримання, включаючи арешти, допити та ув'язнення. Поширені занепокоєння включають принизливі обшуки тіла, недостатній доступ до

спеціалізованої медичної допомоги, включно з гінекологічними та материнськими послугами, а також відсутність засобів менструальної гігієни.

Механізми ООН наголошували, що реагування на тортури вимагає не лише профілактики та відповідальності, а й доступу до ефективних засобів захисту та комплексних репарацій, розроблених за участі жінок і дівчат «у всій їхній різноманітності». У заяві закликалося до реабілітаційних програм, заснованих на гендерно розподілених даних і адаптованих до потреб постраждалих, зокрема жінок, які виховують дітей, народжених внаслідок сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, та сімей, які постраждали від тортур. Також було підкреслено важливість залучення постраждалих до розробки законів, політик, механізмів моніторингу та програм відшкодування. Зокрема, їхні рекомендації підкреслюють, що ефективне відшкодування має вирішувати як безпосередню шкоду, яку зазнають жінки та дівчата, так і структурні нерівності, які посилюють їхню вразливість до зловживань.

Photo by: Monusco CC 2.0

МАЛІ

Програма відшкодування для жертв справи Аль-Махді в Малі добігає завершення

3 липня 2026 року Трастовий фонд для потерпілих (TFV) Міжнародного кримінального суду (ІСС) оголосив про завершення програми репарацій у Малі для жертв [справи прокурора проти Ахмада Аль Факі Аль Махді](#). Справа виникла після знищення мавзолеїв та інших охоронюваних релігійних і культурних об'єктів у Тимбукту у 2012 році озброєними групами, пов'язаними з аль-Каїдою. У 2016 році Аль Махді був засуджений за воєнний злочин — навмисне керівництво атаками на

історичні пам'ятки та релігійні споруди, що стало першою справою МКС, присвяченою виключно знищенню культурної спадщини.

Програма репарацій імплементувала [ордер репарацій МКС 2017](#) року, згідно з яким судді присудили майже 3 мільйони доларів США у вигляді репарацій для усунення моральної, економічної та культурної шкоди, зазначеній громаді Тимбукту. Протягом кількох років TFV тісно співпрацювала з місцевими та міжнародними партнерами для розробки та впровадження комплексу заходів з репаративного відновлення. Програма поєднувала символічні, індивідуальні та колективні репарації. Заходи включали фінансову компенсацію для 1 691 відповідної жертви, включаючи прямих нащадків святих, пов'язаних із зруйнованими мавзолеями; служби психологічної підтримки; ініціативи з увічнення; відновлення пошкоджених об'єктів культурної спадщини; програми засобів до існування та розвитку навичок; діяльність із охорони навколишнього середовища; та створення довгострокового фонду для утримання культурних об'єктів.

За даними TFV, понад 70 000 членів громади скористалися колективними репараційними заходами. Особливу увагу програма приділяла участі жертв, місцевій власності, чутливості до конфліктів та включенню жінок у всі втілення такої програми. TFV також підкреслила важливу підтримку та співпрацю з боку малійської влади, що суттєво сприяло успішному завершенню програми. Це завершення відбувається в той час, коли TFV отримала [наказ](#) від ICC Chambers впровадити репарації у справі Аль-Хассана. У Малі нещодавно відновився конфлікт, і на початку липня держава повідомила про вихід із Римського статуту.

Photo par: UN MINUSMA/ Marco Dormino

ВЕНЕСУЕЛА

ІАСtHR розглядає справу про різанину в Ель-Хункіто і просуває шлях до репарацій

17 червня 2026 року Міжамериканський суд з прав людини (ІАСtHR) провів [публічне слухання](#) щодо суті та репарацій у [справі El Junquito Massacre проти Венесуели](#), що стосувалася нібито позасудової страти Оскара Переса та ще шести осіб венесуельськими силовиками у січні 2018 року, а також подальшої відсутності відповідальності за ці події. Справа виникла внаслідок масштабної операції з охорони, проведеної в Ель-Хункіто, на околицях Каракаса, під час якої близько 500 співробітників безпеки оточили будинок, зайнятий Пересом та ще шестеро інших. Перес, колишній правоохоронець, став видатним критиком уряду Мадуро. За словами представників жертв, мешканці неодноразово висловлювали готовність здатися і вести переговори перед тим, як загинути. Міжамериканська комісія з прав людини у своєму [звіті про допустимість і заслуги за 2022](#) рік дійшла висновку, що держава порушила, серед інших прав, права на життя, особисту цілісність і судовий захист, і передала справу до Суду після ухвалення свого звіту по суті.

Якщо Суд визнає Венесуелу міжнародно відповідальною, він може призначити комплексне відшкодування. У звіті за 2022 рік ІАСtHR рекомендувала повні дії компенсації та задоволення. Також звіт містив гарантії неповторення, зокрема посилене навчання правоохоронців щодо застосування сили відповідно до міжнародних стандартів прав людини та посилення механізмів відповідальності.

За даними [Foro Penal](#), однієї з організацій, що представляють жертв, ця справа має ширше значення, оскільки висвітлює закономірності насильства та репресій проти критиків уряду у Венесуелі. Організація повідомила про тисячі нібито політично мотивованих свавільних затримань за останні роки, що підкреслює ширші проблеми з правами людини, які є суттю цієї справи.

Photo by: Corte CIDH

ГРОМАДСЬКИЙ КУТОЧОК

Ми любимо включати погляди та інсайти юристів, активістів, постраждалих та інших, хто працює у сфері репарацій, у **Just Reparation**. Окрім оновлень щодо конкретних випадків, ваш внесок є безцінним для збагачення нашого колективного розуміння та сприяння змістовному діалогу в спільноті практики репарацій. Якщо ви бажаєте взяти участь у наступному випуску **Just Reparation**, ми закликаємо вас подати свої внески до 20 серпня 2026 року до alejandro@redress.org.

Karibuni Wa Mama Center: Притулок надії та оновлення для тих, хто вижив в Ітурі, Східна Демократична Республіка Конго

Жанна д'Арк Катунгу Ндондо, SOFEPADI

У самому серці провінції Ітурі, на сході Демократичної Республіки Конго (ДРК), маяк надії сяє протягом останніх 26 років для жінок і дівчат, які пережили сексуальне та гендерно зумовлене насильство. Цей центр відомий як Karibuni Wa Mama Center, що суахілі означає «Ласкаво просимо, матері» (*Bienvenue les mamans*).

Заснована у 1998 році жінками, переміщеними через війну, [організація Women's Solidarity for Peace and Integral Development- SOFEPADI \(Solidarité Féminine pour la Paix et le Développement Intégral\)](#) стала визнаною моделлю цілісної допомоги постраждалим від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктами. Її місія полягає не лише у реабілітації жертв, а й у перетворенні травми на стійкість і розширення прав і можливості.

Сила [Центру Карібуні Ва Мама](#) полягає в його комплексному підході. Визнаючи, що сексуальне насильство, яке використовується як зброя у війні, потребує не лише медичного лікування, SOFEPADI будує свою діяльність навколо чотирьох ключових стовпів: медична допомога, психологічна підтримка, юридична допомога та соціально-економічна реінтеграція.

Медична допомога

Центр керує спеціалізованою клінікою, де постраждалі отримують екстрену допомогу, включно з постконтактною профілактикою, лікуванням інфекцій, що передаються статевим шляхом, та реконструктивною хірургією при тяжких травмах. Надання допомоги постраждалим є емоційно вимогливим, особливо коли жертви — діти. Хоча кожен випадок сексуального насильства має руйнівні наслідки, зловживання над дітьми є особливо жорстокою формою, часто залишаючи тривалі фізичні та емоційні шрами.

Психологічна підтримка

Психологічна допомога є одним із найважливіших компонентів одужання. Кваліфіковані психологи допомагають постраждалим висловити свій досвід, подолати стигму, відновити впевненість у собі та відновити життя. Невидимі рани, спричинені сексуальним насильством, потребують спеціалізованої та співчутливої підтримки. Фундаментальний принцип керує кожним втручанням: постраждалі ніколи не повинні відчувати себе засудженими. Емпатія, повага, конфіденційність і активне слухання є необхідними для створення безпечного середовища для зцілення.

Психологічна підтримка особливо важлива в регіонах, що постраждали від тривалих конфліктів. У контекстах, де невпевненість залишається постійною, немає гарантії, що жінка не зіткнеться з новим насильством, переміщенням чи втратою майна. Хоча медичне лікування та матеріальна допомога можуть бути підірвані майбутніми кризами, психологічна стійкість залишається у постраждалого.

Юридична допомога

Розрив циклу безкарності є необхідним для справедливості та миру. Центр надає юридичну допомогу постраждалим, допомагаючи їм орієнтуватися в судових процедурах і відстоювати свої права. Супроводжуючи жінок протягом усього юридичного процесу, центр сприяє відповідальності та зміцнює принцип, що сексуальне насильство не повинно залишатися невидимим або непокараним.

Соціально-економічна реінтеграція

Економічна вразливість часто підвищує ризик виключення та подальших труднощів. Для вирішення цієї проблеми центр пропонує навчання з грамотності, індивідуальні курси, навички управління бізнесом та підтримку заходів, що приносять дохід. Багато постраждалих також отримують набори для реінтеграції, такі як швейні машини або стартовий капітал, що дозволяє їм відновлювати сталий рівень існування та досягати фінансової незалежності. Окрім цих послуг, центр забезпечує безпечне середовище, де солідарність між жінками стає потужним джерелом зцілення.

Незважаючи на свій вражаючий вплив і тисячі життів, які він змінює щороку, Центр Карібуні Ва Мама стикається з серйозними викликами. Нестабільна ситуація з безпекою на сході ДРК та постійний прибуток переміщених груп створюють зростаючий тиск на ресурси та інфраструктуру.

Підтримка SOFEPADI та Karibuni Wa Mama Center означає прямі інвестиції у мир, відновлення та соціальну реконструкцію. Зцілення жінки допомагає відновити гідність цілої родини та спільноти. Завдяки медичній допомозі, психологічній підтримці, юридичній підтримці та економічному розширенню прав і можливостей центр щодня демонструє, що стійкість, надія та людська гідність можуть перемогти насильство.

ЧИТАННЯ ВИХІДНОГО ДНЯ

ГЛОБАЛЬНИЙ

Буркіна-Фасо, Малі та Нігер виходять з ICC, що викликає побоювання зростаючої безкарності та афективної репарації

Читати далі

ФРАНЦІЯ

Церква створює незалежну комісію для жертв сексуального та фізичного насильства

Читати далі

ЯМАЙКА

Ямайка посилює відданість міжнародним зусиллям щодо репарацій

Читати далі

СУДАН

Звіт ООН викриває сексуальне насильство під час війни в Судані та закликає до відшкодування

Читати далі

ЧИТАННЯ ВИХІДНОГО ДНЯ

Посібник для постраждалих осіб та громад, щоб зрозуміти процеси МКС та їхні права перед МКС

ВІДШКОДУВАННЯ, Адвокати за справедливість у Лівії

Під час слухання щодо підтвердження звинувачень судді заслухали докази щодо того, чи слід розглядати справу до судового розгляду. Напередодні цього Lawyers for Justice in Libya (LFJL) та REDRESS опублікували практичний посібник для постраждалих осіб і громад під назвою «Як можна почути жертв у Лівії в Міжнародному кримінальному суді?» Посібник, доступний арабською та англійською мовами, має на меті допомогти жертвам краще зрозуміти процеси МКС у Лівії, включаючи мандат суду, злочини, що розслідуються з 2011 року, та статус справи Ель Хішрі. Також пояснюються права жертв перед Судом, зокрема можливості брати участь у провадженні та подавати заявку на репарації, якщо справа дійде до судового розгляду і завершиться засудженням.

Читати далі

Скорочення розриву між поверненням активів і репараціями для жертв торгівлі людьми

Каріна Тійомирова — MOM

Зокрема, у блозі розглядається стійкий розрив між поверненням кримінальних активів і наданням репарацій жертвам торгівлі людьми. У статті стверджується, що хоча прибутки торговців дедалі частіше конфіскуються, постраждалі часто стикаються з труднощами у отриманні компенсації та реального

відшкодування. Вона підкреслює юридичні та практичні бар'єри для відшкодування жертвам і закликає до посилення механізмів для забезпечення використання відновлених активів для підтримки одужання, гідності та довгострокової реінтеграції постраждалих.

Читати далі

За межами Африки: Чому АС потребує ширшого визначення репарацій

Тадессе Сімі Метекія

У блозі стверджується, що Африканський Союз має прийняти ширше розуміння репарацій, просуваючи впровадження знакової резолюції ООН, яка визнає трансатлантичну работоргівлю злочином проти людяності. Замість того, щоб зосереджуватися вузько на фінансових винагородах, автор пропонує комплексну структуру, побудовану навколо правди, відповідальності, виправлення, примирення та глобальної справедливості. Стаття пропонує важливий погляд на те, як репарації можуть вирішити тривалі практики рабства та колоніалізму, одночасно сприяючи значущій відповідальності та відновлювальній

Читати далі

ПОДІЇ

СЕРІЯ ВЕБІНАРІВ З ПИТАНЬ ВІДШКОДУВАННЯ

Інституційна реформа: виклик тортурам у в'язницях і системах правосуддя

UNITED AGAINST TORTURE
Ending torture, seeking justice for survivors

REDRESS
Innovating Against Torture: New Strategies for the Anti-Torture Movement

REDRESS IN PRACTICE WEBINAR SERIES

**INSTITUTIONAL REFORM:
CHALLENGING TORTURE IN
PRISONS AND JUSTICE SYSTEMS**

18 SEPTEMBER 2026 FRIDAY | **4:00 PM CEST**

SPEAKERS

- Cristopher Alexis Sánchez Islas**
Innovative Lawyer Awardee
MEXICO
- Roberta Cortés Ruiz**
Innovative Lawyer Awardee
MEXICO
- Nina Barrounin**
Innovative Lawyer Awardee
BRAZIL
- Oswaldo de Almeida**
Innovative Lawyer Awardee
ANGOLA

MODERATOR
Renata Politi
Senior Legal Advisor
REDRESS

Register at redress.org/events | Livestreamed on [in](#) [f](#) [yt](#)

Ми раді запрошувати вас на наш майбутній вебінар «Інституційна реформа: виклик тортурам у в'язницях і системах правосуддя», який відбудеться у п'ятницю, 18 вересня 2026 року, о 16:00 за центральноєвропейським часом. Це другий вебінар серії «Інновації проти тортур: нові стратегії для руху проти тортур».

Ця серія вебінарів поділиться новими стратегіями та підходами, які застосовують Innovative Lawyers. Це дає можливість навчитися на їхньому досвіді та замислитися, як ці уроки можуть бути корисними для боротьби з тортурами та жорстоким поводженням в інших контекстах.

Нагороди REDRESS Innovative Lawyers Awards, які присуджуються під егідою Консорціуму United Against Torture, надихають і надають повноваження новому поколінню юристів у русі проти тортур у своїх громадах.

Цей вебінар буде іспанською мовою, з доступним перекладом англійською, португальською та українською мовами.

ЗАРЕЄСТРУЙТЕСЯ ТУТ

Ось кілька майбутніх заходів щодо стратегічних судових процесів проти тортур та інших пов'язаних тем, які можуть вас зацікавити.

Якщо ваша організація проводить захід і хоче поділитися ним із нашою спільнотою практики через цю розсилку або соціальні мережі REDRESS, будь ласка, надішліть деталі нашому юридичному офіцеру за адресою alejandro@redress.org.
Дякую, що прочитали, до наступного місяця!

Ознайомтеся з нашими попередніми випусками [тут](#).

Якщо хтось надіслав вам цю розсилку, будь ласка, підпишіться [тут](#).

Unit G01, 65 Glasshill Street SE1 0QR, London | info@redress.org

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe](#)